

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ

Hakkari Milletvekili

2024 yılı itibarıyla uygulanmaya başlanan Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMGS), hukuk eğitiminin niteliğini artırma iddiasıyla yürürlüğe konulmuş olsa da; mevcut yapısıyla mesleki yetkinliği ölçmekten uzak, muhakeme yeteneğini dışlayan ve yalnızca ezbere dayalı bir "bariyer" haline gelmiştir. Fakültelerde klasik hukuk formasyonu ve olay çözümü eğitimi alan adayların, akademik kaliteyi zedeleyen ve soru havuzu tartışmalı olan bir test sistemine zorlanması, telafisi güç mağduriyetler doğurmaktadır. Şeffaflıktan uzak süreçler ve kontrolsüz bir "sınav piyasasının" oluşması ile bu sistem genç hukukçuları piyasalaşmış bir sınav ekonomisinin insafına terk etmekte ve mesleğe ilk adımda telafisi güç mağduriyetlere yol açmaktadır. Barolar, mesleğin hem uygulayıcısı hem de güvencesi olan kurumlardır. HMGS'nin içeriği ve yöntemi belirlenirken meslek örgütlerinin (Baroların) görüş ve önerileri merkezi bir role sahip değildir. Adil, şeffaf ve bilimsel esaslara dayalı bir sistemin inşası, hukukun üstünlüğü ilkesinin bir gereğidir.

Bu bağlamda;

1. HMGS'nin avukatlık stajına başlamak için bir ön şart/engel olmaktan çıkarılması yönündeki yoğun talepler bakanlığınızın gündeminde midir? Mezunların mesleki pratiğe (staja) başlamasının bir test sınavıyla geciktirilmesinin yarattığı ekonomik ve sosyal mağduriyetlerin giderilmesi için bir düzenleme yapılacak mıdır?

2. Hukuk fakültelerinde verilen "muhakeme odaklı" eğitim ile HMGS'nin "ezber odaklı test usulü" arasındaki pedagojik uçurumun ortadan kaldırılması için sınavın uygulama becerisini ölçen bir yapıya kavuşturulması planlanmakta mıdır?
3. Geçmiş sınavlarda kamuoyuna ve sosyal medyaya yansıyan "hatalı/yanlış sorular" ve "tartışmalı cevap anahtarları" ile ilgili bakanlığınızın bir incelemesi mevcut mudur? Sınav sorularının hazırlanma sürecinde akademik denetim ve şeffaflık nasıl sağlanmaktadır?
4. Sınavın içeriği ve yöntemi belirlenirken, meslek örgütü olan Baroların görüşlerinin merkeze alındığı, katılımcı bir yeniden tasarlama süreci başlatılacak mıdır?
5. Genç mezunları yüksek maliyetli kurslara ve kontrolsüz sınav yayınlarına mecbur bırakan "sınav piyasasına" karşı, fırsat eşitliğini sağlamak, adayların ekonomik mağduriyetini gidermek için sınav ücretlerinin sembolik düzeye çekilmesi ve hazırlık materyallerinin ücretsiz sunulması gibi bir düzenleme düşünülmekte midir?
6. Sınav puanı ne kadar yüksek olursa olsun, "referans" mekanizmasının hakimlik savcılık, kabulünde rol oynadığına dair toplumsal algıyı yıkmak için mülakatların tamamen kaldırılması veya sesli/görüntülü kayıt altına alınarak denetime açılması planlanmakta mıdır?
7. Baroların "sınavın bilimsel esaslara göre köktenci bir değişikliğe tabi tutulması" yönündeki talepleri neden dikkate alınmamaktadır? Katılımcı bir anlayışla sınavın yeniden tasarımı için bir "Hukuk Eğitimi ve Mesleğe Giriş Danışma Kurulu" kurulması planlanmakta mıdır?
8. Hukuk devletinin tesisi ve bağımsız hukukçuların yetişmesi adına, sınav sonrası başlayan staj sürecinin "ücretli/kamu güvenceli" bir yapıya kavuşturulması konusunda bir yasal düzenleme çalışmanız mevcut mudur?
9. Anayasa Mahkemesi (AYM) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarının uygulanmadığına dair eleştirilerin yoğunlaştığı bir iklimde; "bağımsız ve özerk kişilikli hukukçular" yetiştirmek amacıyla, sınav sisteminin sadece teknik bir test olmaktan çıkarılıp evrensel hukuk ilkelerini esas alan bir niteliğe büründürülmesi hedeflenmekte midir?